

అ హిం సా ప్ర యో గం

పుణ్యప్రదేశ్ లో డాక్టర్ జీనకారుణ్యం ఎం. ఏ. డి. ఎఫ్. ఆర్. ఏ. (యూ. డి.) గారి నెరగనివారులేను. "సాధు ప్రకృతి" ఆయన రచించిన ప్రసిద్ధ గ్రంథం అందులో ఆయన చాలా శాస్త్రీయంగా నిరూపించిన దేమంటే, గ్రహాలు సూర్యుడిచుట్టూ తిరగడంలోగాని, రేడియో తరంగాలు గాలిపోరనుదాటి చంద్రమండలాన్ని తాకటంలోగాని ఎటువంటి హింసా ప్రక్రియగాని లేదు; సముద్రంలో అలలు అహింసాయుతంగా లేస్తాయి, అగ్నిపర్వతాలు నిప్పులు కక్కటం, పిడుగుపడటం, తుపానులు గావటం, భూకంపాలు కలగటం మొదలైన వాటికన్న భయోత్పాదనకరమైన ప్రకృతి స్వభావం మనం కనలేం; మానవుడు అనేక శక్తులను హస్తగతం చేసుకున్నాడు - ఆవిరిశక్తి, విద్యుచ్ఛక్తి, ఇప్పుడు పరమాణుశక్తి, అణువు బాంబు పేలటంలోకూడా హింస ఏమాత్రమూలేదు. అయితే వీటివెంట మనం కాక తాళీయంగా హింసను చూస్తున్నాం. మతిస్థిమితం చెడిపోయి

తనను శత్రువులు తరుముతున్నారని భ్రమిసినవాడు ఆరో అంతస్తు కిటికీలోనుంచి కిందపడి వచ్చిపోతున్నాడు. తప్పు భూమ్యాకరణదికాదు. అట్లాగే హిరోషిమామీద అణువు బాంబు పేలినప్పుడు ఆనగరంలో ఎవరూ లేకుండాఉంటే హింసే జరిగేదికాదు. హైడ్రోజన్ బాంబు వెయ్యడాన్ని హింస అని సిదాంతరీత్యా ఎవరమూ అనలేము. అది పేలే చోటికి వంగమేళ్ళ దూరంలో ఉండేవాడు హింసాచరణకు కారకుడౌతాడు-అంతే!

“సాధు ప్రకృతి”లో ఉండే అమూల్య విషయా లన్నిటిని ఇక్కడ చెప్పటం సాధ్యంకాదు. అది 1116 పేజీల గ్రంథం, ఖద్దరుబైండు, దాన్ని అమెరికాలో జనరల్ స్మిత్ దగ్గిరనుంచీ, ఆఫ్రికాలో జనరల్ స్మిత్ దాకా ఎంతోమంది కీర్తించారు. ఈ గ్రంథం రాసినందుకు ప్రభుత్వం డాక్టరు గారికి అవకాశ చక్ర బిరుదం మొదటి తరగతి ఇవ్వడమేగాక “సాధుప్రకృతి” తాలూకు ఒక లక్షకాపీలు అచ్చు వేయించింది. అన్ని పేజీ మెంట్లమీద కాపర్ వెయిట్ ధరకు దొరుకుతుంది.

కాని “జంతుబలి” అన్న అధ్యాయం గురించి కనీసం రెండు ముక్కలు చెప్పడం కథకుడి విధి. అధ్యాయం పేరు “జంతుబలి” అని ఉన్నప్పటికీ అందులో చెప్పిన విషయాలు కేవలం రోగక్రిములకు సంబంధించినవి. రోగకారకాలైన క్రిములను కనిపెట్టడమూ, వాటినిగుర్తించి పరిశోధనలు

చెయ్యటమూ, క్రిమి విధ్వంస కౌషధాలూ, ప్రత్యేకించి ఆంటీ బయాటిక్ ఔషధాలూ, అవి చేస్తున్న పని మొదలైన అంశాలమీద సంగ్రహంగా 183 పేజీలలో చెప్పబడివుంది. అణువు బాంబుకన్న మైక్రోసోఫ్టు ఎక్కువ గొప్ప మారణాస్త్రమని డాక్టరుగాకు యుక్తియుక్తంగా రుజువు చేశారు. "ఈ క్రిములను గురించి పరిశోధించుటలో బహుళముగ జీవ హింస జరిగెను. ప్రయోగముల ఫలితముగ అనేకమంది చచ్చెను ఇట్టి హింసాయుత ప్రయోగముల మూలమున కనిపెట్టిన చికిత్సలు హింసగాక మఱి యేమనిపించుకొనునో నాకు తెలియకున్నయది" (తెలుగు తరుమా పుట 822 చూడండి.)

"భగవంతుని దృష్టియందు పిప్ఠిలికాది బ్రహ్మ పర్యంతము ప్రాణులన్నియు నొక్కటియ, క్షయక్రిములను, సన్నిచితక్రిములను చంప మానవునకు నధికార మెవరిచ్చిరి? అది యెప్పుడు వచ్చెను?" అని ఈయన ప్రశ్నించాడు. "కమ్యూనిస్టులతో సహజీవనము అదెంత దుస్సాధ్యమైనను యత్నింపవలెనని మన మహానాయకులు వేనోళ్ళ వక్కాణించెను. అది సరియ, కాని ఈ సూక్ష్మక్రిములతో సహజీవనము సాధ్యముకాదా? శరీరములయందు క్షయక్రిములు గల వారందరూ క్షయవ్యాధితో తీసుకొనుచున్నారా? లేదే? వానిని మారణము చేయు ప్రయత్న మేల చేయవలెను?"

మానుమంతుడు, మార్కండేయుడు మొదలైన చిరం

జీవులు పెనిసిలిన్ ఇంజె కనులు ఎన్నడైనా పుచ్చుకున్నారా?
 అని ఈయన అడిగాడు. పుచ్చుకోలేదని తానే సమాధానం
 చెప్పాడు. మద్యపానం, పొగతాగుడు, కాఫీ మొదలైన
 దురభ్యాసాలద్వారా పిల్లలూ పెద్దలూ, స్త్రీలూ పురుషు
 లూ “రోగక్రిములు నొసంగు వానిని” శత్రువులుగా చేసు
 కుని, వాటితో సహజీవనంచేసే శక్తిని కోల్పోతున్నారని
 ఈయన వక్కాణించాడు. ఇక్కడ ఒక చిన్న పుట్ నోట్
 ఇచ్చి, సూక్ష్మక్రిములు పుణ్యప్రాణులనీ, అవి భగవంతుడికి
 సన్నిహితంగా వున్నాయనీ, మనిషి కష్టపడి నేర్చుకోలేని
 సద్వర్తన వాటితో సహజంగా ఉన్నదనీ వ్యాఖ్యానించాడు.
 మనుషులు ఆనందంతో సేవించే సారా, పుగాకు, కాఫీ
 మొదలైన నిషాలు ఈ క్రిములకు పడకపోవటం అశ్చర్యకర
 మున్నాడు.

డాక్టర్ జీవకారుణ్యం అచ్చగా శాస్త్రవిజ్ఞానికుడే
 గాక, తన సిద్ధాంతాలమేరకు గొప్ప సంఘశాస్త్రవేత్త,
 రాజకీయవేత్తకూడానూ. తన ఉద్గ్రంథానికి అనుబంధంగా
 ఆయన ఎన్నో చిల్లరవ్యాసాలు రాసి ఎన్నో మల్లర పత్రికల్లో
 వేశాడు, వీటిని మేధావులంతా పరిశీలించారు. కొందరు
 దుర్మారులైన రచయితలు డాక్టర్ జీవకారుణ్యం గారిని
 ఏకేస్తూ పత్రికల్లో - దుర్మారమైన పత్రికల్లో - రాయటం
 జరగకపోలేదు. కాని దేశంలో హింసావాదులున్న
 మాట తెలియనిదికాదు. “నేనాల్మో బాంబుల్లో హింస
 వుందా?” అన్న తనవ్యాసాన్ని హింసావాదులు చించి
 చెండాడా! “అణ్ణస్త్రా”లే ఎక్కువ అహింసాయుతమైనవి.

అన్న వ్యాసాన్ని బండబూతులు తీట్టారు. తనను “యుద్ధో
 న్మాది” అన్నారు. సాంఘిక హింస యావత్తూ పేదవాళ్ళ
 మూలంగా కలుగుతున్నదని నిరూపించినప్పుడు తనను వాళ్ళు
 “కోటీశ్వరులతోత్తు” అన్నారు. వాళ్ళ భాషలోనే ఎంత
 హింస అయినా ఉంది. ఈ విషయాలు డాక్టర్ గారికి తెలియ
 నివికావు.

కాని ప్రజాసామ్యం తనవెంట ఉన్నారనే విషయం
 జీవకారుణ్యం గారు కలలోకూడా సంశయించలేదు తన
 గ్రంథాన్ని సమీక్షిస్తూ ఒక విమర్శకుడు, “తలకింద
 దిండుకు నోచుకోనివారంతా తప్పక వచ్చిన ఉంచవలసిన
 గ్రంథం” అన్నప్పుడు డాక్టరుగారు చాల సంతోషించాడు.
 నిజంగా తన గ్రంథం పాఠకులకోమే రాశాడు. ప్రొఫెసర్
 ఐన్ స్టయిన్ లాంటి వాళ్ళు చదవబానికి ఎంతమాత్రం కాదు.

కాని “ప్రేమమైదాన్”లో తను మీటింగుపెట్టి
 మాటలాడినప్పుడు డాక్టరుగారికి పెద్దగా కనువిప్పింది.
 ఆ మీటింగుకి అత్యధిక సంఖ్యలో వచ్చినవారు. విద్యార్థులూ
 కార్మికులూనూ. వాళ్ళు తను చెప్పేది మొదటి నుంచీకూడా
 సరిగా వినలేదు. వారి హృదయాలలో ఉండే వైషమ్యం
 కొద్ది సేపటికల్లా ఆయన అవగాహన చేసుకున్నాడు.
 మీటింగు పూర్తిగా అభాసయింది. శ్రోతలు రెండుపక్షాలై
 కొట్టుకున్నారు. ఇద్దరు ముగ్గురుకంటే చావలేదు. ఓ వంద
 మందికి గాయాలు తగిలాయి. పోలీసులను పిలుస్తామంటే

డాక్టరుగారు వద్దన్నాడు. దీనినికూడా తప్పుడువ్యాఖ్యానం చేసిన వాళ్ళున్నారు. అదెలా జరిగిందంటే తరువాత అంచనా వేయగా, దెబ్బలు తిన్నవాళ్ళలోనూ, చచ్చినవాళ్ళలోనూ “మెజారిటీ” హింసావాదులదే! ఎవడో హాస్యగా ఉన్నట్టు దొమ్మిలో వాళ్ళదే “గెలుపు”... అందుకే తాను పోలీసులను పిలవవద్దన్నట్టు వ్యాఖ్యానించారు.

సరిగా ఇటువంటి అనుభవమే డాక్టరుగారికి కొరియాయుద్ధమప్పుడు జరిగింది. ఎవరో కొందగు ఆయనవద్దకు వచ్చి ఒక అప్పీలును సంతకం పెట్టమన్నారు. కొరియాయుద్ధం నిలుపుచెయ్యాలన్న అప్పీలది ఆయుద్ధం ఎవరు ప్రారంభించారో నాకు తెలీదు. యుద్ధంలో ఎవరికి ఎక్కువ హింస జరుగుతున్నదో నాకు తెలీదు. ఎట్లా సంతకం పెట్టను!” అని అడిగాడు. “తామే ఎక్కువ హింస చేస్తున్నట్టు అమెరికావాళ్లే చెబుతున్నారుగదా? అన్నాడు వాళ్లు “వాళ్లు ప్రగల్భాలు చేప్పకుంటారు. యుద్ధంలో ఎవరూ తమ నిహతుల సంఖ్య బయట పెట్టరు” అన్నాడు అతను. “యుద్ధోన్మాదుల భృత్యుడు!” అని తనపై వ్యాఖ్యానించారు.

మీటింగు అనంతరం పత్రికా విలేఖరులతో మాటలాడుతూ డాక్టరుగారు. “మీటింగు భగ్నమయినందుకు నాకు విచారంలేదు. భావిపౌరులైన విద్యార్థులూ, దేశానికి వెన్నుపూసలాటి కార్మికులు ఈ పుణ్యప్రదేశ్లో ఇంకా హింసామార్గం అవలంబిస్తున్నారంటే నా కెంతబాధగా ఉందో చెప్పలేకుండా ఉన్నాను. ఒక విద్యార్థి నాలో

మూడవవంతు వయసుకుకూడా లేదు - లేచి నిలబడి, “బుద్ధుడేనున్నాడు?” అని అడిగాడు! ... వీళ్ళను నేను తప్పుపట్టను. వీళ్లు మరొకరి చేతిలో కీలుబొమ్మలు, వాళ్లు అసలైన రాక్షసులు. వాళ్లు భగవంతుడితో బాటు ఆస్తి హక్కులకుకూడా ఉద్వాసన చెప్పి యత్నిస్తున్నారు. జమిందార్లమీద రైతులను ఉసికొల్పి, కాల్పులకు దారి తీసి రక్షపాతం కలిగించారు. మిల్లులలో కార్మికులచేత సమ్మెలు చేయించి పోలీసు కాల్పులద్వారా రక్షపాతం కలిగించారు” అన్నాడు.

“పెట్టుబడిదారీ, భూస్వామ్య విధానాలు హింసా యుతేమైనవన్న విషయంలో మీ అభ్యంతరం ఏమిటి?” అని ఒక విలేఖరి అడిగాడు.

“శుద్ధ అబద్ధం!” అన్నాడు జీవకారుణ్యంగా.

“కార్మికులు, రైతుకూలీలు తిండికి మాడుతున్న మాట అబద్ధమా?”

“మీరు పొరబడుతున్నారు. కడుపునిండా తిసకపోతే కోటిళ్ళరుడైనా మాడతాడు. అది ప్రకృతి నియమం. నా “సాధుప్రకృతి” చదవండి. ప్రకృతిలో హింస ఏమీలేదు” అన్నాడు డాక్టరుగారు.

“దేశంలో హింస జాస్తి అవుతున్నదన్నారుగదా! అది అరికట్టి, ప్రజలు హింసావాదుల కీలుబొమ్మలు కావడానికి బదులు అహింసావాదుల చేతుల్లో క్షమించాలి,

కీలుబొమ్మలుగా ఉండేలాగు చెయ్యటానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా?" అని ఇంకోవిలేఖరి అడిగాడు

“ఏదో ఒకటి చెయ్యవలసిన అవసరాన్ని నేను గుర్తించకపోలేదు. త్వరలో సాధారణ ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. అందుచేత కొన్ని ప్రయోగాలు చెయ్యబోతున్నాను. వాటి ఫలితాలను మీరంతా కళ్లమాద్దురుగాని, దేశంయొక్క భవిష్యత్తు, అహింసయొక్క భవిష్యత్తు ఈ ప్రయోగాలపై ఆధారపడి ఉందని నేనంటే మీరు దాన్ని ఎంత మాత్రమూ అతిశయోక్తిగా భావించవద్దు.”

అంతే-ఆతరవాత నాలుగు రోజులకే పేలుడు జరిగింది. శాస్త్ర పరిశోధనా చరిత్రలో అటువంటి పేలుడు దాదాపు అపూర్వమనే చెప్పాలి. ఆ పేలుడుకు అనేకవందలమంది చచ్చారు. అనేకవేలమంది గాయపడ్డారు. హింసాపత్రికల్లో చచ్చినవారి ఫోటోలుకూడా వేసి ప్రచారానికి వినియోగించుకున్నారు. పేలుడుగురించి బహిరంగ విచారణ చెయ్యాలని పార్లమెంటులో ప్రశ్నలువేశారు. “ఇంకా వేడి జాస్తిగావుంది. కొంచెం అది తగ్గాక తప్పక అట్లాగే విచారణ చెయ్యవచ్చు” అని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు.

విలేఖరులు డాక్టరుగారిని చూడబోయారు. ఆయన తలకూ, చేతికీ కట్టున్నాయి.

“నేను చేసింది చాలానిరసాయమైన ప్రయోగం. ఒక అరతులం భాషారాష్ట్ర సమస్య, అర్థశేరు అసత్యమూ, అర్థశేరు

అహింసా నెచ్చ బెట్టికలపటానికియత్నించాను. మొత్తం పేలింది
 సత్యంలో పరమాణువు కన్న ఎక్కువ శక్తి ఉందని నాకు
 తెలుసు. కాని చెయిన్ రియాక్షన్ గాకుండా రిటార్ట్
 చెయ్యటానికి అహింస వేశాను. అయినా పేలింది. జనం
 చచ్చినందుకు నాకు విచారంలేదు. పేలుడు జరిగినప్పుడు
 సమీపంలో ఉండేవారు ఒక్కొక్కప్పుడు చన్నారు. నేను
 ఎంతో దూరాన ఉండి కూడా గాయపడ్డాను. కాని వచ్చే
 ఎన్నికల మాటేమిటని? అంటూ డాక్టర్ జీవకారుణ్యం
 ఏం, ఏ. డి., ఎఫ్. ఆర్ ఏ. (యూ. డి.) గారు పెద్ద
 నిట్టూర్పు విడిచారు.